

*Załącznik do uchwały Nr 1 Zarządu
z dnia 27.10.2021r.
uchwały Nr 8 RN
z dnia 28.10.2021r.*

**Polityka ładu korporacyjnego
i wewnętrznego w Banku
Spółdzielczym w Dobrzeń Wielkim**

Dobrzeń Wielki, październik 2021

Wprowadzenie

W związku z wdrożeniem przez Komisję Nadzoru Finansowego Zasad Ładu Korporacyjnego dla podmiotów nadzorowanych, a także Rekomendacji Z dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach, stanowiącej załącznik do uchwały Nr 289/2020 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 9 października 2020 r., uwzględniając Wytyczne EBA/GL/2017/11 z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie zarządzania wewnętrznego, Bank wprowadza nową Politykę ładu korporacyjnego i wewnętrznego Banku Spółdzielczego w Dobrzenu Wielkim, przy czym Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych zostały wdrożone w Banku poprzez uchwalenie na mocy uchwały nr 7 Zarządu Banku Spółdzielczego w Dobrzenu Wielkim z dnia 19.04.2010r. Polityki zgodności w Banku Spółdzielczym w Dobrzenu Wielkim, zatwierdzonej uchwałą nr 3 Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Dobrzenu Wielkim z dnia 2010r.

Organy Banku traktują Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych oraz Rekomendację Z jako istotne wytyczne programowe dla kształtowania polityki i strategii działania Banku, wprowadzając zbiór zasad i dobrych praktyk zawarty w niniejszej Polityce.

Jednocześnie zobowiązują się do ich stosowania zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznych, rekomendacji i zaleceń, określonych przez Komisję Nadzoru Finansowego, regulujących tą materię, z zachowaniem zasady proporcjonalności i adekwatności, wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku. Zasady Ładu Korporacyjnego stanowią zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku, w tym relacje z klientami, organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

W banku funkcjonuje zgodny z przepisami prawa, przejrzysty i skuteczny ład wewnętrzny, określony w statucie banku oraz przyjętym w banku zhierarchizowanym systemie regulacji wewnętrznych (strategii, polityk, procedur, instrukcji i in.). Na ład wewnętrzny składają się w szczególności system zarządzania bankiem, organizacja banku, zasady działania, uprawnienia, obowiązki i odpowiedzialność oraz wzajemne relacje rady nadzorczej, zarządu i osób pełniących kluczowe funkcje w banku

W treści niniejszego dokumentu wyszczególnione zostały zasady stosowane przez Bank oraz te, do stosowania których Bank się zobowiązuje.

§ 1

1. Niniejszy dokument stanowi narzędzie implementacji i realizacji przyjętych przez Bank Spółdzielczy w Dobrzenu Wielkim :
 - 1) „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, zwanych dalej „Zasadami”, które zostały określone w Uchwale 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014r.,
 - 2) Zasad określonych w Rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej ładu wewnętrznego w bankach, zwanej w dalszej części Rekomendacją,
 - 3) Wytyczne Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS dotyczące wdrażania Rekomendacji Z KNF u Uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
2. Bank wdrożył ład korporacyjny, na który składają się relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku, w tym relacje z udziałowcami Banku i klientami, organizacja Banku, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także zasady działania organów statutowych i ich współdziałania.
3. W Banku funkcjonuje zgodny z przepisami prawa, przejrzysty i skuteczny ład wewnętrzny, określony w statucie Banku, niniejszej Polityce oraz przyjętym w Banku zhierarchizowanym systemie regulacji wewnętrznych, w szczególności strategii, polityk, procedur, zasad i instrukcji.

§ 2

W Banku wdraża się zasady ładu korporacyjnego, które obejmują następujące obszary:

1. Organizacja i struktura organizacyjna
2. Relacja z udziałowcami,
3. Organ zarządzający,
4. Organ nadzorujący,
5. Polityka wynagradzania,
6. Polityka informacyjna,
7. Działalność promocyjna i relacje z klientami,
8. Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne,

§3

Na ład wewnętrzny w Banku składają się w szczególności:

1. system zarządzania ryzykiem,
2. organizacja Banku,
3. zasady działania, uprawnienia, obowiązki i odpowiedzialność oraz wzajemne relacje Rady Nadzorczej, Zarządu i osób pełniących kluczowe funkcje w Banku,
4. standardy postępowania Banku oraz zarządzanie konfliktami interesów na poziomie Banku,
5. polityka zlecenia czynności na zewnątrz,
6. zasady wynagradzania w Banku,
7. polityka dywidendowa,
8. polityka informacyjna (ujawnień).

Organizacja i struktura organizacyjna:

1. Organizacja banku powinna umożliwiać osiągnięcie długoterminowych celów prowadzonej działalności,
2. Struktura organizacyjna Banku jest dostosowana do specyfiki działalności oraz skali, złożoności i profilu ryzyka występującego w Banku,
3. Podział zadań, sprawozdawczości i zasady kontroli są jasno i jednoznacznie określone w procedurach wewnętrznych oraz w zakresach czynności pracowników Banku, w sposób zapewniający, że zadania nie nakładają się, a odpowiedzialność za poszczególne obszary działania jest jednoznacznie określona.
4. Struktura organizacyjna obejmuje wszystkie poziomy zarządzania pogrupowane w funkcyjne pionny, obejmujące wszystkie istotne grupy procesów, realizowanych przez Bank.
5. Struktura organizacyjna znajduje swoje odzwierciedlenie między innymi w:
 - a. Regulaminie działania Zarządu w zakresie nadzoru nad poszczególnymi pionami, komórkami i jednostkami organizacyjnymi oraz zasady odpowiedzialności za poszczególne obszary funkcjonowania Banku,
 - b. Regulaminie kontroli w zakresie organizacji systemu kontroli wewnętrznej oraz działania audytu wewnętrznego,
 - c. Instrukcji sporządzania informacji zarządczej, gdzie zdefiniowano min. zakres informacji, częstotliwość, komórki sporządzające i odbiorców informacji,
 - d. Pozostałych regulacjach Banku, które są okresowo weryfikowane między innymi pod kątem spójności z zatwierdzoną strukturą organizacyjną.
6. Schemat struktury organizacyjnej przyjęty przez Zarząd i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą jest publikowy na stronie internetowej Banku.
7. Zarząd odpowiada za dobór kadr o odpowiednich do realizowanych zadań kwalifikacjach.
8. Bank stosuje plany ciągłości działania mające na celu zapewnianie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności. Plany ciągłości działania są elementem zarządzania ryzykiem operacyjnym.
9. W ramach oceny poziomu ryzyka operacyjnego Rada Nadzorcza i Zarząd są informowane o wszystkich stwierdzonych nadużyciach, zgłoszonych i zarejestrowanych w Rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego.
10. Bank zapewnia pracownikom odpowiedni dostęp do informacji o zakresach uprawnień, obowiązkach i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych. Wszyscy pracownicy Banku są powiadamiani z każdą zmianą regulaminu organizacyjnego.
11. Prawa i interesy pracowników są należycie chronione co zostało uregulowane w przepisach wewnętrznych. Powyższe zasady znalazły odzwierciedlenie w Regulaminie pracy, Zakresach czynności, w Regulaminie organizacyjnym oraz w Instrukcji zarządzania kadrami Banku.

Relacja z udziałowcami:

1. Bank działa w interesie wszystkich udziałowców z poszanowaniem interesu klientów.
2. Bank zapewnia udziałowcom właściwy dostęp do informacji.

3. Udziałowcy mogą wpływać na funkcjonowanie instytucji nadzorowanej wyłącznie poprzez decyzje organu stanowiącego nie naruszając kompetencji pozostałych organów.
4. Udziałowcy w swych decyzjach powinni kierować się interesem Banku.
5. Udziałowcy nie powinni wykorzystywać swojej pozycji do podejmowania decyzji prowadzących do przeniesienia aktywów z Banku do innych podmiotów a także do nabycia lub zbycia albo zawierania innych transakcji powodujących rozporządzenie przez Bank jej majątkiem na warunkach innych niż rynkowe, czy też z narażeniem bezpieczeństwa lub interesu Banku.
6. Przeprowadzenie transakcji z podmiotem powiązaniem powinno być uzasadnione interesem Banku i powinno być dokonane w sposób transparentny w oparciu o zapisy regulacji wewnętrznych Banku.
7. Udziałowcy odpowiadają za utrzymanie pozycji kapitałowej Banku zdefiniowanej w Strategii kapitałowej stanowiącej element Strategii rozwoju Banku (w tym w Polityce dywidendowej) Banku.
8. Powyższe zasady mają odzwierciedlenie w regulaminach obejmujących zasady działania organów statutowych Banku.

§ 6

Zarząd:

1. Członkowie Zarządu Banku posiadają odpowiednie kompetencje do prowadzenia spraw oraz dają rękojmię należytego wykonywania powierzonych im obowiązków.
2. Zarząd jest jedynym uprawnionym i odpowiedzialnym za zarządzanie działalnością Banku, w tym za prowadzenie spraw, planowanie, organizowanie, decydowanie, kierowanie oraz kontrolowanie działalności Banku.
3. Ocena członków Zarządu dokonywana jest w oparciu o „Politykę oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu i osób pełniących kluczowe funkcje”.
4. Pracą Zarządu kieruje Prezes, a wewnętrzny podział obowiązków w Zarządzie zapewnia unikanie konfliktów interesów.
5. Pełnienie funkcji w Zarządzie powinno stanowić główny obszar aktywności zawodowej członka Zarządu.
6. Zarząd banku jest odpowiedzialny za wprowadzenie ładu wewnętrznego w banku oraz zapewnia jego przestrzeganie, a także dokonuje okresowej oceny i weryfikacji, mających na celu dostosowanie ładu wewnętrznego w banku do zmieniającej się sytuacji wewnętrznej i otoczenia banku.
7. Zarząd banku informuje Radę Nadzorczą o wynikach przeprowadzonej oceny oraz o wszelkich istotnych zdarzeniach mogących mieć wpływ na funkcjonowanie ładu wewnętrznego w banku.
8. Powyższe zasady reguluje Regulamin działania Zarządu.

§ 7

Rada Nadzorcza:

1. Członkowie Rady Nadzorczej Banku posiadają odpowiednie kompetencje do sprawowania swoich funkcji nadzorczych oraz dają rękojmię należytego wykonywania powierzonych im obowiązków.

2. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków Rady Nadzorczej powinny uzupełniać się w taki sposób, aby umożliwić zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegiального sprawowania nadzoru nad wszystkimi obszarami działania.
3. Rada Nadzorcza oraz poszczególni jej członkowie przy wykonywaniu nadzoru kierują się obiektywną oceną i osądem.
4. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków kolegiальной Rady Nadzorczej Banku uzupełniają się w taki sposób, aby umożliwić zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegiального sprawowania nadzoru nad wszystkimi obszarami działania Banku.
5. Ocena członków Rady Nadzorczej dokonywana jest w oparciu o „Politykę oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu i osób pełniących kluczowe funkcje”.
6. Określony w Statucie skład liczebny Rady Nadzorczej jest adekwatny do charakteru i skali prowadzonej przez Bank działalności.
7. Członek Rady Nadzorczej powinien podejmować aktywność zawodową bez uszczerbku dla działalności w Radzie Nadzorczej Banku oraz z zachowaniem zasady unikania konfliktów interesów.
8. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem ładu wewnętrznego w banku oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.
9. Powyższe zasady reguluje Regulamin działania Rady Nadzorczej.

§ 8

Polityka wynagradzania:

1. Bank wprowadził transparentną „Politykę wynagrodzeń”, uwzględniającą zasadę proporcjonalności oraz sytuację finansową Banku.
2. Polityka podlega okresowej weryfikacji i ocenie przez Radę Nadzorczą Banku.
3. Wynagrodzenia członków organu zarządzającego lub osób pełniących kluczowe funkcje są finansowane i wypłacane ze środków Banku.

§ 9

Polityka informacyjna:

1. Bank wdrożył Politykę informacyjną, zatwierdzoną i co najmniej raz w roku weryfikowaną przez Radę Nadzorczą Banku.
2. Bank publikuje na tablicy ogłoszeń na stronie internetowej wszystkie, wymagane przepisami prawa informacje.
3. Zasady i terminy udzielania odpowiedzi udziałowcom oraz klientom reguluje Instrukcja rozpatrywania reklamacji klientów.
4. Polityka informacyjna Banku zapewnia ochronę informacji, zgodnie z przepisami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

§ 10

Działalność promocyjna i relacje z klientami:

1. Bank wdrożył zasady opracowania materiałów reklamowych, zgodne z Zasadami ładu korporacyjnego w ramach „Zasad zarządzania zmianami”.

2. Niniejsze Zasady wprowadzają wymagania odnośnie rzetelności, jakości, poszanowania powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu jak również dobrych obyczajów.
3. Bank rzetelnie i w sposób przystępny dla przeciętnego odbiorcy informuje o oferowanym produkcie lub usłudze, w czasie umożliwiającym podjęcie decyzji.
4. Jeśli w ocenie klienta nie jest możliwe zapoznanie się z przedstawionymi dokumentami na miejscu Bank przekazuje klientowi na koszt własny kopie odpowiednich dokumentów.
5. Bank posiada jasną Instrukcję rozpatrywania reklamacji klientów . Informacja o ww. zasadach znajduje się na tablicach ogłoszeń w miejscu wykonywania czynności oraz na stronie internetowej Banku.
6. Bank, dochodząc swoich roszczeń, w szczególności prowadząc działania windykacyjne wobec klientów działa profesjonalnie i dba o reputację instytucji zaufania publicznego.

§ 11

Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne:

1. Bank posiada adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej.
2. Zasady przeprowadzania kontroli wewnętrznej opisuje, zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Regulamin kontroli wewnętrznej .
3. System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej Banku.
4. Rada Nadzorcza okresowo, zgodnie z Systemem Informacji Zarządczej dokonuje oceny mechanizmów oraz skuteczności kontroli wewnętrznej w oparciu o oceny wewnętrzne i zewnętrzne.
5. W Banku funkcjonują mechanizmy zapewniające niezależność komórki ds. zgodności.
6. Niezależność audytu wewnętrznego w Banku zapewnia przynależność do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
7. W Banku wdrożono adekwatny i skuteczny, dostosowany do skali, złożoności działalności i profilu ryzyka system zarządzania ryzykiem uwzględniający strategię zarządzania ryzykiem obejmującą tolerancję na ryzyko określoną przez Bank.
8. Na proces zarządzania ryzykiem składa się jego identyfikacja, pomiar, szacowanie, monitorowanie oraz stosowanie mechanizmów kontrolnych i ograniczających zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka.
9. Za skuteczność zarządzania ryzykiem odpowiada Zarząd. Członkowie Zarządu, uwzględniając charakter, skalę i złożoność prowadzonej działalności nie powinni łączyć odpowiedzialności za zarządzanie danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar działalności generujący to ryzyko,
10. Rada Nadzorcza zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem, sprawując nadzór nad skutecznością zarządzania ryzykiem w oparciu o raporty sporządzane w ramach system informacji zarządczej.

§12

1. Rada Nadzorcza dokonuje regularnej oceny stosowania zasad ładu korporacyjnego, w cyklach określonych w Instrukcji sporządzania informacji zarządczej a wyniki tej oceny są udostępniane na stronie internetowej Banku oraz przekazywane Radzie Nadzorczej, Zarządowi i udziałowcom podczas Zebrania Przedstawicieli.

§ 13

Zarządzanie ładem korporacyjnym i wewnętrznym ma za zadanie min. unikanie konfliktów interesów, zdefiniowanych w Polityce zgodności.

§ 14

Skuteczność zarządzania ryzykiem braku zgodności poddawana jest ocenie w ramach kontroli wewnętrznej.

§15

Kultura ryzyka i standardy etyczne:

1. W Banku funkcjonuje zintegrowana, obejmująca całość działalności Banku kultura ryzyka oparta na pełnym zrozumieniu i całościowym oglądzie ryzyka, na jakie Bank jest narażony oraz sposobu zarządzania nim, uwzględniając skłonność do podejmowania ryzyka.
2. Bank rozwija kulturę ryzyka poprzez wdrażanie polityki, komunikacji i szkoleń dla pracowników dotyczących strategii i profilu instytucji, a także dostosowuje komunikację i szkolenia dla pracowników w celu uwzględnienia obowiązków tych pracowników w zakresie podejmowania ryzyka i zarządzania nim.
3. Pracownicy mają pełną świadomość swoich obowiązków związanych z zarządzaniem ryzykiem.
4. Kultura ryzyka obejmuje w szczególności:
 - 1) znajomość i zrozumienie podstawowych wartości instytucji przez pracowników na wszystkich szczeblach,
 - 2) świadomość odpowiedzialności za swoje działania związane z zachowaniem Banku w zakresie podejmowania ryzyka,
 - 3) skuteczną komunikację i krytykę pomiędzy pracownikami,
 - 4) stosowanie odpowiednich zachęt w dostosowywaniu zachowania w zakresie podejmowania ryzyka do profilu ryzyka Banku i jego długoterminowych interesów.
5. Wartości, którymi bank kieruje się w swojej działalności, stanowią fundament dla budowania skutecznego ładu wewnętrznego w banku. Wartości te oraz opracowane na ich podstawie zasady etyki zawierające wysokie standardy etyczne i zawodowe, kształtują wśród pracowników banku odpowiedzialne i etyczne postawy. Zadanie to jest szczególnie istotne w kontekście konieczności pogłębiania wśród pracowników banku świadomości znaczenia ryzyka w działalności tej instytucji, zasad jego podejmowania i zarządzania nim (tzw. kultura ryzyka).
6. Standardy etyczne i zawodowe określają, które działania są pożądane, a które nieakceptowane.
7. Zarząd banku swoimi działaniami i postępowaniem promuje przyjęte standardy etyczne i zawodowe, w tym w szczególności świadomość znaczenia ryzyka w działalności prowadzonej przez bank oraz kultury ryzyka.
8. Zarząd Banku, nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą w ramach przeprowadzonej oceny ładu wewnętrznego o wynikach przestrzegania zasad etyki w Banku.

Polityka zatwierdzania nowych produktów (PZNP):

1. Bank, przed wprowadzeniem nowego produktu, przeprowadza proces przygotowawczy uwzględniając najważniejsze kwestie dotyczące w szczególności: przestrzegania wymogów regulacyjnych, wpływu na wielkość i profil ryzyka, adekwatność kapitałową i rentowność, a także dostępności wystarczających zasobów, jak też narzędzi wewnętrznych.
2. Konstruując wzorce umowne dotyczące nowych produktów, Bank unika stosowania klauzul abuzywnych.
3. Bank monitoruje dopasowanie nowego produktu lub znaczącej zmiany dotychczasowego produktu do adresata, w szczególności poprzez kontrolę procesu sprzedaży oraz analizę skarg i reklamacji składanych przez klientów.
4. Produkty oferowane przez Bank wynikają z rzeczywistych potrzeb i oczekiwań klientów, są zgodne z założeniami Strategii Banku oraz uwzględniają uwarunkowania otoczenia, w jakim działa Bank.
5. Bank przeprowadza na bieżąco:
 - 1) przegląd oferty konkurencyjnych podmiotów finansowych,
 - 2) analizę zapotrzebowania Klientów na nowe produkty,wynik analizy stanowi podstawę do złożenia propozycji wprowadzenia nowego lub modyfikacji istniejącego produktu.
6. Propozycję wprowadzenia nowego lub modyfikacji istniejącego produktu mogą również zgłaszać członkowie Zarządu, Rady Nadzorczej i pozostali pracownicy Banku.
7. Podstawą do podjęcia decyzji przez Zarząd o rozpoczęciu procedury wdrażania może być również propozycja nowego produktu opracowana przez Bank Zrzeszający.
8. Przez produkt bankowy należy rozumieć usługi finansowe, jakie Bank świadczy swoim klientom w celu zaspokojenia ich potrzeb i oczekiwań w tym zakresie.
9. Przez nowy produkt należy rozumieć produkt, który spełnia co najmniej jedno z niżej wymienionych kryteriów:
 - 1) dotychczas nie był ujęty w ofercie Banku,
 - 2) Zarząd zatwierdza nowe regulacje produktowe oraz nowe zasady obsługi,
 - 3) ma znaczący wpływ na wzrost ryzyka Banku.
10. Bank wdraża zarówno własne produkty bankowe, jak również pośredniczy w sprzedaży produktów innych instytucji finansowych takich jak bank zrzeszający, firmy ubezpieczeniowe, itp.
11. W zatwierdzaniu nowych produktów lub znaczących zmian dotychczasowych produktów uczestniczą: zarząd banku, komórka organizacyjna odpowiedzialna za zarządzanie ryzykiem oraz – w stosownym zakresie – komórka do spraw zgodności.
12. Szczegółowe zasady dotyczące wprowadzania nowych produktów opisane zostały w „Zasadach zarządzania zmianami w Banku Spółdzielczym w Dobrzemiu Wielkim”.

Polityka w zakresie outsourcingu:

1. W Banku funkcjonują Zasady powierzenia czynności i zarządzania ryzykiem związanym z powierzeniem czynności podmiotom zewnętrznym w zakresie outsourcingu w obszarze ryzyka operacyjnego.
2. Bank pozostaje w pełni odpowiedzialny za wszystkie usługi i rodzaje działalności podlegające outsourcingowi oraz wynikające z nich decyzje kierownictwa, a Zarząd zapewnia nadzór nad czynnościami zleconymi na zewnątrz, w tym nad czynnościami, których wykonywanie zostało powierzone podmiotom zewnętrznym na podstawie art. 6a-6d Prawa bankowego.
3. Outsourcing nie utrudnia skutecznego nadzoru nad instytucją oraz nie narusza żadnych ograniczeń nadzorczych dotyczących usług i działalności.
4. Polityka w zakresie outsourcingu jako dokument zostanie wprowadzona i przekazana Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia na najbliższym posiedzeniu.